

Remissvar

Ju2019/02475/L4

Reglering av vapenmagasin

Det är anmärkningsvärt att så få remissinstanser har blivit utvalda, jämfört med den lista av remissinstanser som fanns till Ds 2018:1.

Detta remissvar är ett komplement till de synpunkter som lämnats av SVF i tidigare remisser för Ds 2018:1 och Lagrådsremissen.

Vi finner det missvisande att Justitiedepartementet i sin promemoria "Reglering av vapenmagasin" på sid 5 anger att detta förslag "kompletterar de förslag som lämnades i Ds 2018:1 och i lagrådsremissen och ska därför läsas mot bakgrund av dessa." Det föreligger stora skillnader mellan Ds 2018:1 och lagrådsremissen. Såvitt vi kan förstå ska lagrådsremissen betraktas som resultatet av Ds 2018:1 efter det att remissinstanserna lämnat synpunkter. Därmed är Ds 2018:1 överspelad.

Det enda riktiga blir då att jämföra promemorians förslag med lagrådsremissens och de påpekanden som Lagrådet har gjort. Detta bekräftas också av mail från Justitiedepartementet.

Eftersom EU-domstolen ska pröva om direktivet strider mot EU:s fördrag (mål C-482/17) anser vi att det är absolut nödvändigt att avvakta med implementeringen av EU:s Tilläggsdirektiv tills att EU-domstolen har prövat om direktivet är förenligt med EU:s fördrag. Såvitt oss bekant har frågan ännu inte prövats i EU-domstolen.

Vi har också utgått från grundtanken att man inte ska kriminalisera det som inte behövs kriminaliseras. Vanligt folk ska inte hänföras i samma kategori som kriminella och terrorister. Vi har också utgått ifrån att det inte finns skäl att kriminalisera vanligt folk som inte har ett illegalt uppsåt med innehav av ett eller flera magasin till skjutvapen.

Sverige har redan reglering av magasinstorlekar

Sveriges Vapenägares Förbund (SVF) **avstyrker** förslaget att införa tillståndsplikt på magasin eftersom detta inte styrks av EU:s Tilläggsdirektiv till Vapendirektivet. Tilläggsdirektivet kräver ingen licens på magasin, det anger endast vilka storlekar av

magasin som inte är tillåtna utom för särskilda ändamål. Dessutom anger Tilläggsdirektivet i motivationstexten punkt 23 följande:

"Vissa halvautomatiska skjutvapen kan lätt omvandlas till automatiska skjutvapen och utgör därmed ett hot mot säkerheten. Men även utan en sådan omvandling skulle vissa halvautomatiska skjutvapen vara mycket farliga om de kan rymma många patroner samtidigt. Därför bör halvautomatiska skjutvapen med fast laddanordning som gör det möjligt att avfira många patroner samt halvautomatiska skjutvapen i kombination med löstagbar laddanordning med hög kapacitet förbjudas för civilt bruk. Möjligheten till att montera på en laddanordning med en kapacitet som överstiger 10 patroner för långa skjutvapen och 20 patroner för korta skjutvapen avgör inte klassificeringen av skjutvapnet i viss kategori."

Det är således inte **möjligheten** att använda ett stort magasin som avgör hur vapnet ska klassificeras (A eller B) utan det faktiska användandet av detta stora magasin. Således är vapnet normalt klassificerat som B men blir ett A-vapen när det används med stort magasin.

Denna klassificering möjliggör för svenska och internationella idrottskyttar att kunna transportera sina tävlingsvapen till stora tävlingar i Sverige och utomlands. Med en permanent klassificering som A-vapen omöjliggörs detta.

Förslaget att reglera vapenmagasin hade redan diskuterats och underkänts av EU såsom varande alltför svårt att reglera. Det krampaktiva försöket att trots detta föreslå en reglering i svensk vapenlagstiftning var ett eget tillägg av utredaren som okritiskt anammades av Justitiedepartementet då man skrev sin lagrådsremiss.

Det som är anmärkningsvärt är att idéerna har varit uppe redan i Doris Högnés utredning SOU 2013:7 men mötte massiv kritik, bland annat för att det ej var definierat vad som utgjorde den väsentliga delen av magasinet.

Vi har redan i Sverige lagregler för magasinskapacitet för jakt. Har man löstagbart magasin får man anskaffa speciella magasin som är avsedda för rätt antal patroner för respektive typ av jakt. Man kan således behöva två extra magasin, ett som är pluggat för 2 patroner och ett som är pluggat för 4 patroner.

För målskjutning regleras patronantal av respektive tävlingsgrens skjutreglemente.

Vi menar att dessa båda regleringar är fullt tillräckligt. Argumentet att en reglering skulle försvåra för kriminella och terrorister är helt verklighetsfrämmande. Kriminella och terrorister har aldrig låtit lagstiftning påverka sitt innehav av vare sig vapen eller vapendelar.

Magasin till försvarsindustrin

Det finns underleverantörer som idag tillverkar och levererar magasin som rymmer mer än 20 patroner till halvautomatiska kanoner ej avsedda för svensk försvarsmakt. Så som vår vapenlagstiftning är utformad klassas dessa kanoner som skjutvapen och sålunda måste dessa underleverantörer klassas som vapenhandlare för att kunna fortsätta att leverera dessa magasin. Idag räcker det med tillstånd från ISP.

Flera magasinstorlekar till samma vapen

I Sverige är vapenlicenser kategoriserade separat för jakt respektive för målskjutning. Inom jaktlagstiftningen är magasinskapaciteten reglerad för jakt på vissa arter, till ex björn; det förekommer fler begränsningar beroende på vilken art som ska jagas. Sådana vapen som man innehar för jakt får även användas för målskjutning men inte tvärtom. Detta innebär att man kan behöva flera magasinstorlekar för samma vapen eftersom det för träning av målskjutning idag inte finns några maxgränser på magasinstorlek och mängdträning kan underlättas av större magasin.

Hur man ska förfara med icke-halvautomatiska vapen som har inbyggda magasin med större kapacitet än vad EU:s regler medger framgår inte av utredningen. Detta trots att EU:s Tilläggsdirektiv i Artikel 5 punkt 3 anger att om man har ett magasin till en halvautomat eller ett repetergevär med större kapacitet än 10 patroner ska licensen på halvautomaten återkallas (om man innehar en halvautomat).

Artikel 5 punkt 3 skiljer inte på fasta eller lösa magasin eller om magasinet är fast monterat på ett gevär, endast storleken är avgörande. En sådan formulering visar att man vid tillkomsten av EU:s Tilläggsdirektiv har stirrat sig blind på stora lösa magasin och halvautomatiska gevär. Hade man genomfört en konsekvensutredning hade förhoppningsvis detta kommit fram ...

Promemorian upptar dock endast löstagbara magasin.

Vi vänder oss emot formuleringen på sid 10: "*Vad som avses med ett löstagbart magasin får närmare avgöras i rättsförfarandet.*" Det måste påpekas att lagtexten ska vara så pass tydlig och definierad att det inte ska lämnas åt rättspraxis att avgöra vad en lag betyder. Det får alltför stora konsekvenser för den enskilde, med avseende på att det ingår fängelse i straffskalan, att inte veta vad som utgör ett löstagbart magasin

Att tillståndsbelägga en komplett samling av erforderliga delar som enkelt kan monteras samman till ett magasin är ologiskt. När det gäller ammunition är det tillåtet att inneha de separata komponenterna till en patron (hylsa, krut, förladdning, kula) men färdiga patroner och tändhattar endast till de vapen man innehar för aktivt bruk.

Vissa magasin (för antingen enhands- eller för tvåhandsvapen) kan också rymma olika många patroner beroende på kaliber och magasinet kan då för den ena kalibern passera 20/10-gränsen men inte för den andra. Promemorian har inte tagit ställning till hur sådana magasin ska bedömas.

Inte heller har promemorian belyst på ett begripligt sätt sådana magasin som kan användas i både enhands- och tvåhandsvapen. Ska dessa bedömas efter regeln, dvs som 20-skotts-magasin för enhandsvapen eller 10-skottsmagasin för tvåhandsvapen? Med avseende på Polismyndighetens teologiska inställning till legalt vapeninnehav är risken stor att vi får en mängd onödiga domstolsprocesser i såväl brottmål som förvaltningsmål till följd av innehav av magasin som kan användas för tvåhandsvapen (och då överskrider 10-patronsgrensén) men innehas för enhandsvapen (och då faller inom 20-patronsgrensén).

En fråga som inte heller har belyst är sammansatta magasin i form av patronband till exempelvis kulsprutor. Frågan blir om dessa enskilda länkar ska betraktas som separata magasin och då inte falla under licensplikt? Beroende på hur många länkar som sammanfogas kan "magasinets kapacitet" variera.

Det förekommer även tygband som innehåller ett varierande antal patroner. Hur ska dessa betraktas?

Slutligen har promemorian inte med ett ord berört vem som ska skrota uttjänta magasin, oavsett om dessa består av plast, metall eller annat material. Idag deponeras de i återvinningen men de ska kanske i fortsättningen skrotas av Nationellt Forensiskt Centrum (NFC)?

Felaktighet om vapentillstånd

På sid 9 innehåller promemorian ett felaktigt påstående:

"Ett fast magasin utgör en integrerad del av vapnet och kan inte bytas till ett större utan att vapnet ändrar karaktär på ett sådant sätt att det inte längre omfattas av det aktuella vapentillståndet."

Vapentillstånden (licenserna) innehåller ingen uppgift om magasinets storlek. Vapentillstånden omfattar inte magasinets storleken för vapen vare sig med fasta magasin eller lösa magasin, lika lite som andra delar av det kompletta vapen så som stocken, kikarsikten, trycken och tillbehör mm.

I Vapenlagen 4 kap. Ändring, reparation och skrotning av skjutvapen omnämns inte magasinets kapacitet. Lagtexten anger endast att det är förbjudet att ändra vapnets funktions- eller verkningsgrad så att det blir ett väsentligt annorlunda vapen. Med funktion menas t.ex. från halvautomatiskt till helautomatiskt, med verkningsgrad menas den patron eller kaliber som vapnet är avsett för.

Norrköpings Tingsrätt har i mål B 891-15 (bifogas) ansett att byte av kolv (som påverkar vilka magasin som kan användas) inte utgör en sådan ändring som påverkar vapnets funktion eller verkningsgrad i lagens mening.

Idag kan man köpa ombyggnadssatser för manuella repetervapen som ersätter det fasta magasinet med ett löst magasin (Stamag, dvs STANDARDiserade MAGasin inom Nato). Då har man ett fabrikat på magasinet och ett annat på vapnet. Ett sådant magasin passar också till ett flertal vapentyper. Detta ger upphov till ett gränsdragningsproblem.

Behovet ska styra

Den genomgående inställningen i vapenlagstiftningen är att det är behovet som ska styra. Den som innehar vapen för aktivt eller passivt bruk ska då också anses ha ett legitimt behov av olika magasin till dessa vapen.

Detta inkluderar även samlare av vapen samt samlare av militaria som ju också har ett legitimt behov av att inneha magasin.

Detta gäller även sådana personer som innehar kvarlämnade militära magasin utan att egentligen vara medvetna om detta. I sådana fall ska detta inte påverka bedömningen av personens lämplighet som legal vapenägare, det räcker med att magasinen i så fall får omhändertas och omplaceras till någon som har rättighet att inneha dem, alternativt skrotas.

Om däremot magasin påträffas i kriminella miljöer kan man aldrig hävda ett legalt behov och då har Polismyndigheten all möjlighet att ingripa och få magasinet taget i beslag och förverkat.

Ofta har också dessa kriminella betydligt allvarligare belastningar än innehav av magasin, varför det inte behövs att straffbelägga eller kriminalisera innehavet i vidare mening. Vad beträffar Polismyndighetens möjligheter alternativt behov att genomföra utredningar, eventuellt nyttja tvångsmedel etc torde innehav av magasin i kriminell miljö föranleda skälig misstanke om vapenbrott (magasinet tillhör något vapen).

Detta stämmer också bättre överens med EU:s Ändringsdirektivs förslag att man ska kunna återkalla licenser på halvautomater för den som utan att kunna påvisa ett behov innehar "förbjudna" magasin. Denna EU-regel kommer vid en vettlig utformning av vapenlagstiftningen inte att tillämpas då samtliga vapen med tillstånd för målskjutning (vilket innefattar också när jaktvapen används för målskjutning) också innebär att de får användas med större magasin, sålunda uppfylls EU-regeln automatisk.

Konsekvensutredning

Även för denna Promemoria, liksom för Ds 2018:1 och Lagrådsremissen, saknas en konsekvensutredning som förtjänar namnet.

Ändringar i lagtext – förslag

De lagändringar som i så fall skulle bli nödvändiga framgår av bilagan.

För att strukturen i Vapenlagen 1 kap ska bli mera tydlig behöver magasin behandlas i egna paragrafer, inte som § 7a enligt förslaget. För att undvika att numrera om § 8 (som ju kan ha hänvisningar i andra lagar, t.ex. krigsmaterieförordningen) lägger man då dessa paragrafer som 9-11 och låter då § 9 definiera magasin, § 10 ge reglerna och § 11 ge undantagen.

SVERIGES VAPENÄGARES FÖRBUND

Ragnar Skanáker
Ordförande

Bil. dom i mål B 891-15
Förslag till ändringar i Vapenlagen
Remissvar till Ds 2018:1
Remissvar Lagrådsremissen

Bilaga – förslag till ändringar i Vapenlagen

Samtliga förslag utgår från lagrådsremissens text, med de ändringar som skulle behövas

Nuvarande lydelse

1 kap § 1

Denna lag gäller skjutvapen och ammunition samt vissa föremål som i lagen jämföras med skjutvapen.

§ 9

§ 10

§ 11

Föreslagen lydelse

Denna lag gäller skjutvapen, vissa löstagbara magasin, ammunition samt vissa föremål som i lagen jämföras med skjutvapen.

Med magasin menas en laddanordning som ska innehålla och förse ett skjutvapen med patroner.

Med magasin enligt § 1 avses i denna lag ett sådant löstagbart, komplett och sammansatt, magasin för centralantända patroner för halvautomatiska och pumprepetierande skjutvapen som kan innehålla

- fler än 20 patroner, eller
- fler än 10 patroner, om magasinet monteras på ett skjutvapen vars pipas längd överstiger 30 cm och totala längd överstiger 60 cm.

Denna lag gäller inte innehav av magasin för ett godtagbart ändamål t.ex. skjutning, samling, minne eller prydnad.